

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău) S. Papuha

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, A. Minciuna, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Roman Aronov în interesele Întreprinzătorului Individual „Godea Ghenadie”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinzătorul Individual „Godea Ghenadie” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Centru (succesor în drepturi al Biroului Vamal Chișinău) cu privire la recunoașterea dreptului la scutirea de TVA la livrarea mărfurilor, obligarea emiterii actului administrativ privind scutirea de TVA, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Întreprinzătorul Individual „Godea Ghenadie”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 02 iunie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La 17 mai 2014 ÎI „Godea Ghenadie” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal, iar la 23 septembrie 2014 a depus cerere de concretizare a cerințelor indicând în calitate de pârât și Biroul Vamal Chișinău (f.d. 41-45), prin care a solicitat:

- recunoașterea dreptului ÎI „Godea Ghenadie” la scutirea de TVA la livrarea mărfurilor produse de persoanele juridice și fizice, subiecți a activității de întreprinzător, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, în condițiile art. 4 alin. (6) din Legea nr. 1417-XIII din 17 decembrie 1997 și pct. 3 din Regulamentul privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.792 din 08 iulie 2004;

- obligarea Serviciului Vamal și Biroului Vamal Chișinău să emită, în termen de 15 zile calendaristice de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești, actul administrativ cu următorul cuprins: „bazându-se pe alin. (6) art. 4 al Legii nr. 1417-XIII din 17 decembrie 1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal și pct. 3 a Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.792 din 08 iulie 2004”, livrarea de mărfuri produse de ÎI „Godea Ghenadie”, IDNO: xxxxx, cu sediul în zzzzz, subiect al activității de întreprinzător, înregistrată permanent la Camera înregistrării de stat, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu are relații fiscale cu sistemul ei bugetar către

persoanele juridice și fizice subiecți ai activității de întreprinzător, cu excepția deținătorilor patentei de întreprinzător, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, este supusă controlului vamal obligatoriu la posturile vamale interne de control, fiind scutită de TVA la prezentarea raportului de expertiză, eliberat de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, care confirmă obținerea integrală a mărfurilor pe teritoriul țării”;

- încasarea de la Biroul Vamal Chișinău în beneficiul ÎI „Godea Ghenadie” a sumei de 8 100 lei, cu titlu de reparare a daunei materiale cauzate și a sumei de 6 000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că desfășoară activitatea comercială din 02 februarie 2011 în conformitate cu certificatul de înregistrare permanentă din 02 februarie 2011, dispune de încăperi de producere și creștere, utilaje tehnologice speciale, personal calificat specializat și este producător național de pui, păsări și ouă în sortiment.

Susține că s-a adresat Serviciului Vamal cu cerere privind scutirea de TVA la livrarea mărfurilor produse de persoanele juridice și fizice, subiecți a activității de întreprinzător, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, iar la 18 aprilie 2014, prin răspunsul nr. 28/20-6391, Serviciul Vamal a respins cererea.

Invocă reclamantul că, refuzul pârâtului este ilegal deoarece contravine prevederilor art. 4 alin. (6) Legea nr. 1417-XIII din 17 decembrie 1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal și pct. 3 al Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control aprobat prin Hotărârea Guvernului la nr.792 din 08 iulie 2004.

În aceste circumstanțe, menționează că întreprinderea se află pe teritoriul Republicii Moldova, nu are relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova, este înregistrat cu statut permanent la ÎS „Camera Înregistrării de Stat” și deține actul în original al Camerei de Comerț și Industrie, ce confirmă originea autohtonă a mărfii. În plus, este luat la evidență fiscală de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu oficiul Ciocana.

Suplimentar, a precizat că nu este înregistrat în ca contribuabil al TVA.

Astfel, consideră că beneficiază de dreptul de scutire de TVA, iar, în acest sens, ÎI „Godea Ghenadie” susține că sumele pentru TVA percepute fără justă cauză de către pârât în mărime de 8 100 lei constituie prejudiciul material cauzat de încălcarea art. 4 alin. (6) Legea nr. 1417-XIII din 17 decembrie 1997 și a pct. 3 al Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de ÎI „Godea Ghenadie” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind recunoașterea dreptului de scutire a TVA la livrarea mărfurilor, obligarea emiterii actului administrativ privind scutirea de TVA, încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 06 iunie 2016 ÎI „Godea Ghenadie” a declarat apel, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de ÎI „Godea Ghenadie” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2017 s-a admis recursul declarat de ÎI „Godea Ghenadie”.

S-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, fiind restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 s-a admis apelul declarat de ÎI „Godea Ghenadie”.

S-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de ÎI „Godea Ghenadie” împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru (succesor în drepturi al Biroului Vamal Chișinău) cu privire la recunoașterea dreptului la scutirea de TVA la livrarea mărfurilor, obligarea emiterii actului administrativ privind scutirea de TVA, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

La 08 august 2017 avocatul Roman Aronov în interesele ÎI „Godea Ghenadie” a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și a hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat normele de drept material și normele de drept procedural, nu au examinat corect și multiaspectual fondul cauzei, iar prin adoptarea unor hotărâri vădit ilegale au încălcat dreptul recurentului la un proces echitabil garantat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Afirmă că, contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, hotărârile contestate sunt nemotivate, iar soluția dată în acest sens este incertă și lipsită de putere de convingere.

Astfel, menționează că instanțele ierarhic inferioare au încălcat esențial normele de drept material și normele de drept procedural, adică nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume: p. 1 art. 6 și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20, art. 26 alin. (1), 46, 127 și 128 din Constituție, art. 130, art. 118 alin. (1), art. 183 alin. (2), art. 239-240 din Codul de procedură civilă, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 1417-XIII din 17 decembrie 1997, pct. 3 al Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 792 din 08 iulie 2004, pct. 5 lit. i) al Hotărârii Guvernului RM nr. 456 din 27 iulie 2009 cu privire la aprobarea Codului de conduită a colaboratorului vamal; art. 25 alin. (1) lit. b), art. 1 alin. (2) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000 și art. 11 lit. a) din Codul civil.

Prin urmare consideră că instanța de apel și instanța de fond au încălcat normele de drept sus-arătate, au dat apreciere incorectă raportului juridic dintre părți, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă și corectă a cauzei, iar concluziile expuse în hotărâri contravin probelor.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că recursul împotriva deciziei instanței de apel din 20 iunie 2017 a fost înaintat la 08 august 2017, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Roman Aronov în interesele ÎI „Godea Ghenadie”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Roman Aronov în interesele Întreprinzătorului Individual „Godea Ghenadie”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari